

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 316/2010-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. G. a M. G., L., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 128/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. G. a M. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. marca 2010 doručená sťažnosť J. G. (ďalej len „sťažovateľ“) a M. G. (ďalej len „sťažovateľka“), L. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote

zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 128/03.

Sťažovatelia zároveň žiadali, aby im bol z dôvodu ich nepriaznivých osobných, majetkových a zárobkových pomerov ustanovený v konaní pred ústavným súdom právny zástupca z radov advokátov.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu v roku 2003 sa sťažovatelia v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 128/03 domáhali poskytnutia im ochrany v zmysle § 127 Občianskeho zákonníka, pretože susedia (žalovaní) ich nad primeranú mieru obťažovali v užívaní ich vlastníckeho práva hlukom, pachom a tekutými odpadmi z chovu domácich zvierat. Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že aj napriek ich opakovaným sťažnostiam na prietahy v konaní adresovaným predsedovi okresného súdu (20. februára 2009, 24. apríla 2009 a 4. decembra 2009) okresný súd koná naďalej v ich veci so zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, čím sa neustále predlžuje stav ich právnej neistoty a oddaľuje sa tak právoplatné skončenie sporu.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

„Žalovaní využívajú stavbu na chovy vyše 20 rokov, ktorá nemá do dnešného dňa ani kolaudačné rozhodnutie a nespĺňa kritéria ako pre chov, tak ani pre kolaudačné rozhodnutie.

Súd prebieha už takmer 7 rokov, je založený na našom dokazovaní, ktoré nikto doteraz nevyvrátil ako odporca tak ani súd a taktiež aj do súdneho sporu vstupujúci Obecný úrad Lada. Tým chcem poukázať na procesné chyby súdu a zbytočné prietahy v tomto spore.“

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd Prešov pri súdnom pojednávaní vedenom pod sp. zn. 15 C/128/03 porušil právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48

ods. 2 Ústavy SR a právo, aby záležitosť bola prejednaná spravodlivo, verejne a v primeranej lehote, zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Okresnému súdu Prešov v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/128/03 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. Okresnému súdu Prešov v predmetnej veci prikazuje vydať rozsudok, pri ktorého vydaní vychádzal z predložených dôkazov, nakoľko odporca ani jeden z týchto dôkazov nevyvrátil.

4. Sťažovateľom priznáva finančné zadostučinenie v sume 5.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažovateľom priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 2.500,- EUR, keďže sme od roku 2003 do roku 2009 mali v tomto súdnom spore právnych zástupcov...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľmi tvrdené porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 128/03.

Z vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 15 C 128/03 ústavný súd zistil, že pojednávanie, ktoré sa v tejto veci konalo 25. februára 2010, bolo potom, ako okresný súd vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené, odročené na 18. marec 2010, a to vyslovene pre účely vyhlásenia rozsudku. Na tomto pojednávaní konanom 25. februára 2010 sťažovatelia síce neboli osobne prítomní (sťažovateľ bol práceneschopný a sťažovateľka bola na liečení), ale ako verejnosť boli prítomné ich deti, ktoré súčasne ospravedlnili neprítomnosť sťažovateľov na pojednávaní a súčasne je v spise z 25. februára 2010 žurnalizované aj vlastnoručné písomné ospravedlnenie sťažovateľky a jej žiadosť, aby jej bola zaslaná kópia zápisnice z pojednávania konaného 25. februára 2010. Následne podaním zo 4. marca 2010 (okresnému súdu bolo doručené 5. marca 2010) si sťažovatelia vyúčtovali pred rozhodnutím vo veci samej trovy konania, ktorých priznania náhrady sa v konaní pred okresným súdom domáhali. Na pojednávaní konanom 18. marca 2010 napokon okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu sťažovateľov zamietol.

Sťažovatelia sa na ústavnom súde domáhajú ochrany svojho základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 128/03 sťažnosťou z 5. marca 2010, ktorá bola podaná na poštovú prepravu 15. marca 2010 a ústavnému súdu bola doručená 17. marca 2010.

Z uvedených skutkových zistení vyplýva, že sťažovatelia podali ústavnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 15 C 128/03 už v čase, keď vedeli, resp. museli mať vedomosť o tom, že okresný súd už vyhlásil dokazovanie vo veci za skončené a vyhlási meritórne rozhodnutie. Sťažovatelia sa teda domáhali ochrany

svojho základného práva a práva na plynulé konanie už v štádiu konania, keď vývoj procesnej situácie smeroval neodvratne k meritórnemu rozhodnutiu sporu, takže okresný súd v tomto štádiu konania a za týchto okolností už nemohol žiadnym spôsobom inak konanie urýchliť a z tohto pohľadu sa sťažnosť sťažovateľov javí ako účelovo podaná a odporujúca jej účelu a zmyslu.

Účelom sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je nielen jej významná preventívna funkcia ako účinného prostriedku na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, ale v prípade, že už k zásahu došlo, je jej účelom predísť porušovaniu týchto práv tak, aby ďalej toto porušovanie nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta postup orgánu verejnej moci v čase, keď vzniknutá procesná situácia alebo procesný stav vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd však nad rámec poznamenáva, že ak by sa po prípadnom vrátení veci z odvolacieho súdu späť okresnému súdu opätovne vyskytovali v postupe okresného súdu prietahy v konaní, sťažovatelia majú právo opätovne sa domáhať ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov novou sťažnosťou podanou ústavnému súdu.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní okresnému súdu konať, ako aj o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trov

konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľov (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

Ústavný súd tiež podotýka, že kvôli odmietnutiu sťažnosti sťažovateľov ako celku bolo tiež bez právneho významu rozhodovať o žiadosti sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2010